

Universitätsbibliothek Paderborn

Lignum Vitae, Ornamentum, & Decus Ecclesiæ

In Qvinque Libros Divisvm. In quibus, Totius Sanctiss. Religionis Divi Benedicti initia; Viri Dignitate, Doctrina, Sanctitate, ac Principatu clari describuntur: & Fructus qui per eos S. R. E. accesserunt, fuissimè explicantur

Wion, Arnold

Venetiis, 1595

Reginæ Sanctimoniales factæ, & Sanctæ. cap. XIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38397

nam, Deo iam sic disponente præter spem ad regnum reuocata quod reliquum fuit vite in omni pietate transfigit. *S. Bernardus Abas in vita S. Malachia Episcopi, c. 2. & 5.*

Reginae Sanctimoniales factæ, & Sanctæ.

Cap. XLIV.

S. Clotilda, Francie Regina, S. Martini, Turonis Monialis.

 CLOTILDA, siue Clotildis, Chilperici Burgundie Regis filia, & Clodouei Magni Franciæ Regis vxor, cuius prædicatione ipse Rex ad fidem catholicam conuersus est, uero suo viam uiuet se carnis ingresso, mundi huius illecebris valedicens, ut lucraretur Christum, uoluntariam in monasterio S. Martini Turonicae ciuitatis amplexa paupertatem, & facio testa uelamine, sub regulari disciplina ita uitæ suæ mores indument, ut & miraculis clarescere, & post mortem Sanctorum catalogo adscribi mererit. Obiit anno Domini 554. die 3. Iunij. *Francis Belforeius in annalibus Francia, lib. 1. c. 12. & 16.*

S. Andouera, Francie, Cœnomannis.
ANDOVERA, siue Audouaria, Hispania, Chilperici I. Francie Regis uxor, absente Chilperico marito, Fredegundis astutissime feminæ, Chilperici concubinae arte ac dolo circumuenta, ut fidem propriam quam ex Chilperico conceperat ex sacro fonte ipsa per se, & non per aliam susciperet, seduca quidem fecit, & idcirco a viro repudiata, & una cum filia in monasterio Cœnomannis sacro ad opera uelamine, anno 574. nouennio post, id est, anno 583. eiusdem Fredegundis, quæ in vxorem Regis transferat, iussu, una cum filia intra monasterii limites gladio crudeliter cæsa, cum martyrii palma ad regnum celorum perpetuo victuura migravit.

A N N O T A T I O.
Ado Viennensis, in chronicis: Aimonius de gestis Franci, lib. 3. cap. 6. & Belforeius, in annalibus Francia, lib. 1. c. 20. 22. & 23. qui solus cœnobii in quo viam egit monasticam meminit, eius memoriam agunt. Nugatur usque que Bugianus noster de monasterio S. Iacobii Pontide, & S. Alberto primo illius loci Abbe, a quo Andoveram nostram consecrata reser, que quam absurdâ sint, & ab omni veritate aliena, sola tem-

E. E c 3 porum

Porum ratio manifestat: quam rebȝ si considerasset. **Bugianus**, nomen
inventum incidisset cororem; neque alij quibusdam qui eius scripta
delectu legunt, & quasi vera pro autoritate adducunt, materiali-
set erroris. **Andouera** namque, vti diximus ex **Belforelio**, gladio
finiȝ anno a partu **Virgineo** 583. & **Antonio Benalio** in commentariis
SS. Bergomatum referente. **S. Albertus primus S. Iacobi Pontificis**
anno 1099 id est, quingentis & sexdecim annis ab **Andouera** monachis
hac vita migravit, ipsis Nonis Septembribus. Non igitur potuit **Andouera**,
ab ipso **s. Alberto Sanctionialis velati**, cum iam quadringentis
& octuaginta annis esse mortua, antequam ipse **s. Albertus** natus.
Caveatur ergo **Bugianus**.

S. Radegunda, Francie, S. Crucis Pictanis.

S. RADEGUNDA, sine Radegundis, Bertharij Turingorum Reg-
filiæ ac Chlotharii huius nominis primi Francorum in Gallia Reg-
vxor quinta, cum a viro separauonem, quam optabat, obinc-
precibus non posset, sub pretiosas, & delicatas vestibus, vile &
rum cilicium tulit; sicque omnem penitus Venera voluptatis re-
tinx de suo excusit corpore, tandemque in eo iuta genet per-
fil, donec impetravit vinculi coniugalis dissolutione castitatem
garroule. Carne igitur spiru subiecta, preponere copia Choli
marito; monasterium, Regno; Nonioduui primum, deinde Cen-
noni, postremo Pictanis in cœnobio a le condito. **S. Crucis**, una
nasticam eligens, in quo virginibus praefecta, Virgo & ipsa minister
mis, non prafuit. Obiit anno Domini 592. die 13. Augusti, & ibidem
sepulta est. Scripta Epistolam unam ad Galia Episcopos, cuius ex-
emplar adserit **Gregorius Turonensis de gestis Franciorib. 9. 4.** **Timo-**
thius de vir. ill. ord. s. Ben. lib. 3. c. 30. **Fortunatus Episcopus S. Radegun-
na Sanctionialis**, in eius vita, apud **Suriu Tomo 4. Belforelius in co-**
ncl. Francie, lib. 1. c. 14. & 16. c. 16. ali gen. infiniti.

S. ERMENBURGA, Merciorum Orientalium, SS. Aethelberni,
Aethelredi, & Aethelredi.
S. ERMENBURGA, Ermentedi Cantia in Anglia Principis filia, a
Mernaldi Merciorum Orientalium in eadem Anglia Regis vice
cum eius consensu castam ducre vitam eligeret. Egbertum Can-
tiæ Regem adiit, uotoque patefacto, ab eo locum quendam re-
lixi S.S. martyrum Aethelberti & Aethelredi Principum fiduciæ
gloriosum, constitendo cœnobio aptum obtinuit, in quo fave-
rato virginum monasterio, præfatisque martyribus dicato, &
septuaginta sibi monialibus sociatus, dignum bona conuer-
tus fru-

fructum Dco offerens, postquam aliquor antis Sanctimoniales
Abbatilla præfuerit, tandem in Domino quieuit.

A N N O T A T I O N E .

De monachatu agit Matthæus Vuestm. in florib. hist. ad annum 654.
et de Patre controvertitur: Nam continuator historie Bedæ, Matthæo
successor, lib. 2. c. 33. & Vincentius Beluacensis, in speculo, lib. 25. c. 33.
Ermenredi Edbaldi Regis Cantie filij, filiam fuisse scribunt: Matthæus
vero Ercomberti, fratri eius, Cantie pariter Regis, filiam agnoscit: cuius
nam non exprimat licet, nullum tamen aliud praeter Ercombertum cō-
siduari possumus, dicit enim ipsa in Ermenburgam a viro discedentem,
fratrem suum Cantie Regem accessisse anno 654. Sanctis Aethelber-
to & Aethelredo iam martyrio coronatis. Annus autem ille 654. fuit Er-
cumberto Regi ultimus, & Egberto eius filio primus, ut ipse Matthæus
auerat: eodemque ipsius Egberti iussu, profati martyres a quadam Thru-
no impie sunt occisi. Cum ergo predicili martyres sublati sint ab ipso Eg-
berto Rege, & ipsa Ermenburga, que eius soror vocatur, ad eum accessi-
iopsis iam mortuis, necessario satendum esset patrem eius Ercomber-
tum Regem fuisse, & non Ermenredum, ut annotarunt Vincentius, &
Monachus Bedæ continuatores quorum partes quamvis nos teneamus, li-
beram tamen voluntatem relinquierimus cuilibet, quod voluerit sequendi.

S. Bathildis, Francie, Kalenfis.

S. BATHILDIS, sive Bathilda, Beringeti primi Herciniæ, Ascanie,
& Ballenstedii Regis filia, uirgo forma egregia, a Clodoueo II. Fran-
corum in Gallia Rege capta, & in Franciam abducta, fide Christia-
na suscepta, legitimo ipsi thoro iuncta est. Post cuius obitum in mo-
nasterio Sanctæ Mariae, & S. Georgii de Kale, in Galiis, a's. Clotilda
Regina constructo, non longe a Ciuitate Parisiensi, sacro velamine
tæta, & inter Sanctimoniales habita, ibidem postmodum Angelis
vicinior quam hominibus, in Domino obdormiens, anno Domini
circiter 670. die 26. Ianuarij, in Sanctorum etiam numerum relata
est. Tritremius de vir. ill. ord. S. Ben. lib. 3. c. 112. Belforelius, annal. Franc.
lib. 1. c. 36. & aliu in martyrologio nostro citati.

A N N O T A T I O N E .

Paxio altius iam repentina sunt, que superius adduximus in Annotatione
ad Chilpericum II. Regem, capite 11. eadem enim refert Bugianus
voster de hac S. Bathilde, qua de Chilperico ante protulit, eam scilicet mo-
nasticam duxisse conuersationem in monasterio S. Gregorij, quod erat in
oppido Caleti ad mare Britanicum. Cuius & opinionem sequutus vide
Hieronymus Plata de bono status religiosi, lib. 2. c. 27. modestius ta-

E E c 4 men,

men; ideoque excusandus, quod alterius vestigijs insistens, quem vel ipsisse arbitrabatur, errorem hunc paruum suis caris inferuerit. *Bugnum, & Morigiam ex affinitate nominum Kale, & Cales, deceptio se, ex Beda, & Vita S. Bathildis ibidem ostendimus.* Kale nomine Kalense monasterium in agro Parisensi; Caletum vero, quod Gallie, dicitur oppidum munitissimum in comitatu Guienne, sive Oye, ad eum Britannici maris, inter Boloniā, & Granelingam, construuntur. Stud ad visibiles hostes repellendos, illud ad invisibilis immensos propulsandos. Quos ut facilius deuincere posset, S. Clotildis Regina, quae lins canobij prima fundamenta iecit, loci patronos Dei matrem Sanctam, martyremque S. Georgium (non autem S. Gregorium ut minor esse annotavit Bugianus) elegit, quasi ipsius monasterij tutelares combatitum inuisibilium rabiem. Quibus adiuncti, & Prothomartyr Sabinus, titulusque victoriosissimus S. Crucis Christi a S. Bathilde in reuertione ipsius monasterij, ut proditur in c. 13. vita ipsius S. Bathildis. Quiputatur etiam a Bugiano fundatrix monasterij S. Viti, quod est in Corbeia Saxonie, sed manifesto errore. Saxonicum nempe adificant. S. Alardus Abbas anno Domini 822. sub nomine S. Viti martyris, cuius reliquie ibidem requiescant, ut diximus in martyrologio nostro die 1. Januarij. Gallicum vero in pago Ambianensi, super flumen Summa, sub nomine SS. Petri, & Pauli Apostolorum, construxit hęc S. Bathilda, ut ex letaris Nicolai I. Pape, & testimonij aliorum fidei dignorum, ostendunt in secundo libro nostro, c. 9. in annotatione ad D. Hugonem de Folietto Codinalem. Emendabuntur ergo Bugianus & Morigia & recte, si pro Calto, kale, & pro Gregorio, Georgius, & pro Corbeia Saxonie, Corbeia sublie, reponantur.

S. Eansleda, Northumbria, Streaneshalcensis.

S. EANFLEDA, Eduini Northumbrorum in Anglia Regis filia, & Osuij eiusdem regni Regis uxor, circa annum Christi 672. vita suo iam mortuo, mundi pompis abiektis fit Sanctimonialis in monasterio S. Petri de Streanehalch, vulgo S. Hilda nuncupato, sub cura Elfreda Abbatissa, filiae sua. *Beda in hist. angl. lib. 4. c. 26.*

S. Etheldreda, Northumbria, Coldingensis, & Elyensis.

S. ETHELDREDA, sive Edildrida, Annae Anglorum Orientalium Regis filia, primum Tumberto, Australium Giruorum Principi, in coniugium tradita, cum eodem pati uoto virginitatem semper. Deinde eo defuncto, iterum a patre iuxta Egfrido, Northumbrum Regi despousata, cum ipso quoque annos duodecim in virginitate iuxxit. Postea vero eius permissa Religioni se consecrata, ad

S. Eb-

S. EBBAM, Egfredi viri sui Amicalem, cœnobii Coldingensis Abbatissam contulit, & ex eius manibus habitu[m] diu desideratum sumptu[m], & securiorum quidem in monasterio, sed nunquam domicas viorem vitam duxit. Ex eō tandem in monasterio augenda religionis cupida ad suos rediens, ac cœnobium ancillatum Christi in insula Elym instauans, in eo prima Abbatissa p[ro]fuit, anno Domini circiter 683. Vbi denum agone consummato, ad cœlestem patriam migravit anno 690 regiminis sui septimo, die 23. Junij. Cuius corpus, cum post videntem obitus sui attum ad aliud sepulchrum deportaretur, ineffabili odore fragrans, ita incorruptum, integrumque inuentum est, ac fuerat ab omni corruptionis labo immune. *Matthæus U[er]eſt. ad ann. 677. Thomas U[al]ſing. ad ann. 1389. vbi eius narrat Mira-cula diffusæ. Petrus in catalogo, lib. 5. c. 142. sub nomine Edeltrude; & lib. 11. c. 67. sub nomine Etheldrite. Vincentius in Speculo, lib. 2. 5. c. 32. sub Echeldrite nomine, & alij, in martyrologio nostro citati.*

S. Sexburga, Cantæ, Brigenſis, & Elingensis.

S. SEXBURGA, Annae Anglorum Orientalium Regis filia, & Ercomberti Cantæ Regis coniuncta; uiro ad meliorem uitam translate anno Domini circiter 660. in monasterio Brige, quod a nomine S. Phare Abbatissæ, Phara uocatur, in Galliis, primum uelata; deinde ad cœnوبium Elingense in Anglia translata, sub regimine sororis sua Etheldredæ tanta humilitate, & patientia uixit, ut ipsi an. 690. defunctorum in Abbatæ regimine succedere meruerit. Praefuit sanctis annis 13. & miraculis clara migravit e uita anno 703. pridie nonas Iulii. *Beda in hist. ang. lib. 4. c. 19. Petrus in catal. lib. 5. c. 142. Con-tinuator Bedæ, lib. 2. c. 33. & alij.*

S. ERMANILDA, Merciorum, Elingensis.

S. ERMANILDA, Ermenilda, Hermenilda, sive Ermenchilda, Ercomberti Cantæ in Anglia Regis filia, ac Vulserii Merciorum Regis uxor, post eius fata, anno Domini circiter 686. in monasterio Elingensi se includens, ita uixit, vt & Matri sua Sexburgæ, anno 703. in Abbatæ regimine successerit, & post mortem albo Sanctorum adscripta fuerit, die 13. Februarii. *Vincentius in Speculo, lib. 2. 5. c. 32. Petrus in Catalogo, lib. 11. c. 67. & alij.*

S. HERESVIDA, Anglorum Orientalium, Kalenſis.

S. HERESVIDA, Herericu[m], Eduini Northumbriæ Regis Nepotis filia, ac Æthelunoldi, Anglorum Orientalium Regis vxor, uiro orata, Christum sibi sponsum elegit; cuius amore patriam, parentesque deterens ad Gallias perrexit, monasteriumque s. Mariæ, &

S. Geor-

S. Georgii de Kale, sive de Chellis, ingressa, pro regio & mulier
ornatu, & pro crista pate crine, calotiu tumpfir, gaudens in hoc meo
do pro Christo humilis reputari, quam eis fauoribus inanibus ca-
tilli. Floruit anno Domini 690. Beda in hist. angl. lib. 4. c. 23.

Etiam S. Chinesuitta, Saxonum Orientalium, in Anglia.

S. CHINESVITA, Pendæ Merciorū in Anglia Regis filia, & Offa
Saxonum Orientalium Regis sponsa, non sua falius salute contenta,
Offam sponsum suum adhuc gentilibus detentum coelesti regno
stituit: a quo licentia Deo se consecrandi obtenta, in quadam
gni sui cœnobio, nobile virginitatis propositum, quod illibatum
semper cum sponso suo seruauerat, nobilis perduxit ad senum.
Floruit anno Domini, 696. vel circiter. Matthaeus Vuestm. ad
annum 705.

S. Chinneburga, Northumbrie, Dormundcasterensis.

S. CHINNEBURGA, sive Cymburga, Pendæ Pagani Merciorum
Regis, Christianissima filia, & Alfreði Northumbrorum in Anglia
Regis vxor, anno Domini circiter 705. viro ad Religionem tra-
fessitate, mutato & ipsa Imperio in Christi ancillatum, (ut verba
antiqui auctoris loquar) monasterio Dormundcaster ad Auonam,
quod ab eius nomine primum Chinneburgecaster, & postea con-
tractè Caster vocari cœpit, Mater multarum Sacratum Virginum
præfuit. Monasterium autem illud anno salutis 1010. Danico fuso
re solo adæquatum est. Chorographia Britanicae, fol. 398. & fol. 17d.
dicit suisse Abbatiam monasterij Sabrinæ.

S. Cutburgis, Northumbrie, Vuinburne.

S. CUTBURGIS, sive Cuthburga, Chenredi Saxonum Occiden-
tium Regis filia, ac Offredi Northumbriæ Regis vxor, monachæ
apud oppidum Vuimburnam ædificato, coniugii pertesa, viro adhuc
viuente, & permittente, illud ingressa est, anno Domini circiter 715,
ubi octo ferè annis humiliter cœversata, tandem laboris sui pauci
percepit an. ut colligo, 720. die ultimo Augusti, & pro meritis San-
ctorum catalogo adscripta est. Matthaeus Vuestm. ad annos 710
& 901. Chorographia Britan. fol. 148. & alijs.

S. Edilburga, Saxonum Occidentalium, Berchingi.

S. EDILBURGA, uel Ethelburga, sive Desburga, S. Inæ Saxonum
Occidentalium Regis vxor, viro suo in monachorum ordinem Ro-
ma redacto, ipsa itidem Regina inter Monachas, in cœnobio quo
positum est ad ripam Thameſis fluminis, in pago Berchingio, San-
ctitate plena Sanctimonialis moritur, circa annum Domini 740. p.
hdm

hydor Virgilis, lib. 4 hist. Anglorum.

S.Tefia, Longobardorum, Plumbariola.

S. TESIA, Rachisij Longobardorum in Italia Regis vxor, permittente, & adiuuante marito, qui monachum in Casino induerat, Monasterium puellarum hanc longe Casino, in loco qui Plumbaria dicitur, proprijs sumptibus exstruens, multisque opibus diuisi, ibi sub magna cautela, ac districione Regula, uitam ducens, filia Ratiuda sibi sociata, in Luncto proposito uitam finit. Mundo ualedixit anno Virginei partus 750. *Leo Ostiensis in chro. Cas. lib. 1. c. 3. & Jacobus Guallius in sanctuario Papie, lib. 5. c. 23. & Stephanus Breuentanus, lib. 3. c. 23. antiquitatis Papie, qui de monasterio disserunt. Nos quid de eorum opinione sentiamus diximus in Rachisio Rege.*

S.Eadgytha, Northumbria, Polesberie.

S.EADGYTHA, Edouardi I. Anglie Regis filia, & Siurici Dani, Northumbria Regis uxor, cuius amore ipse Rex fidem catholicam amplexus fuerat, ab ipso postmodum repudiata, Polesberie, Virginis uita sibi conseruata, sanctimonialis habitu sumpto, post laudabilis uite cursum uirgo miraculis clares obiit anno 925. *Ipsius Idibus Iulij. Matthaeus Vuestm. ad annum 925.*

S.Tharasia, Toletum, S.Pelagii.

S.TARASIA, Veremundi II. Hispaniae Regis, ex Geloiria, filia, recentis atque inuita ab Alphonso VI. Fratre Abdallae Saracenorum Tolerum Regi nuptiis data, ab ipso relicta, monastiken professa est in monasterio s.Pelagi Quietis, sive Legionis, una cum matre sua anno salutis 983, ubi cum uita reliquum in omni Sanctitate transgiller, obiit anno 1039 die 25. Aprilis, & ibidem sepulta est. *Vasius in thron. ad ann. 983. Moralius, lib. 17. cap. 23. 3. 8. 18. 2. & 48. & alij. and*

S.Beatriz, Hungaria, Gemmula.

S.BEATRIX Atestina, Aldobrandini Marchionis Atestensis filia, & Andreae II. cognomento Hierosolymitani, Hungarorum in Panonia Regis uxor secunda, insignis formae, & pudicitiae formidansque ut erat animo sublimi, cum noller post uita mortem ulli alio inferiori tanto Rege nubere, nupsit Christo omnium Regum Domino, ingressaque monasterium S. Iohannis Baptista Gemmula, non longe ab Atesto, ubi Beatrix altera Atestensis prefuerat, imitara eius mortuorum pudicem ac sancte inter Virgines uota Religionis professa, anno Christi 1239, uixit deinceps in magna humilitate & sanctitate uite cum illis. *Bernardinus Scardeonus historia Patauina, lib. 3. classe 14. in Regi.*